

De kosten voor zulke bijzondere scholen zijn slechts gering te achten. Daar de kinderen in den regel niet den geheelen schooltijd, maar slechts een deel daarvan in de klassen voor de genezing van de spraakgebrekkigen doorbrengen, zijn de verhoogde kosten voor hen slechts voorbijgaand. De scholen voor achterlijke kinderen zijn ongeveer drie maal zoo duur. Bovendien moet men niet vergeten, dat bij de inrichting van afzonderlijke klassen voor spraakgebrekkigen de niet onaanzienlijke kosten voor de cursussen vervallen.

In kleinere steden zal men waarschijnlijk bij het instellen van dergelijke inrichtingen meerdere schooljaren naar het voorbeeld van scholen met weinig klassen te zamen moeten nemen. In groote steden zal men daarentegen in 't algemeen de daar geldende klasseindeeling van de volksscholen kunnen behouden. Met recht heeft de Staat voor doofstommen, blinden, slechthoorenden en zwakzinnigen afzonderlijke schoolinrichtingen gebouwd, die zeer zegenrijk werken, ofschoon de «heilpädagogische» behandeling bij deze individuen de aanwezige gebreken slechts verzachten maar niet genezen kan. Bij stotteraars heeft men echter te doen met leerlingen, in het bezit van alle zinnen, en in geestelijk opzicht geheel geschikt voor een normale ontwikkeling, die door afzonderlijke behandeling volwaardige leden der maatschappij kunnen worden. Ze behooren mede tot het kapitaal der natie. Daarom is de arbeid juist op dit gebied niet slechts dubbel loonend maar ook dubbele plicht.

Jt. REININK.

Boek en Tijdschrift.

KINDERSTUDIE, Februari 1920. Uitgave van
J. Ploegsma, Zeist.

Evenals steeds, is ook deze aflevering weder gevuld met zeer lezenswaardige artikelen. Dat van Prof. Dr. K. Herman Bouman, *Spraak en zwakzinnigheid*, toont aan welke rol ons spraakvermogen vervult in het ingewikkelde samenspel van onze geestelijke functies. Prof. Bouman doet dit door een beschouwing te geven over de hoorstomheid. Ook geeft hij aan in hoeverre de phylogenese (de soortontwikkeling), aanleiding geeft om iets meer te weten te komen van de rol, die het woord vervult in de opbouw van onze geest, waarbij helder uiteengezet wordt, hoe de spraak aan de eene kant de machtigste uitdrukkingsbeweging is, en aan de andere kant het middel is, waarmee de geest zich tot een hoogere ontwikkelingsniveau kan leeren verheffen.

Dr. G. A. M. van Wayenburg geeft een vervolg van zijn paedagogische schets: *Het Spel*.

Deze schets geeft aanleiding tot verklaring van de kinder-

mentaliteit, daar aandacht, geheugen, kunst van vergelijken, overeenkomstigheid – zien, opletten, oorzaak en gevolg bepalen, logisch denken, vindingrijkheid, – al die geestelijke krachten of geestesbewerkingen worden mobiel gemaakt door de in de loop der tijden in zwang gekomen spelen.

Wie Dr. v. Wayenburg's frischheid van beschouwing kent, kan begrijpen, hoe hij in deze schets gelegenheid vindt, allerlei goed waargenomen kinderspelen, duidelijk uit psychologisch oogpunt te belichten.

W. H. ten Seldam behandelt Paedagogische „Schalen” en verklaart op zijn eigen duidelijke wijze „enkele statistiese termen” en „Niveau-schalen” en „Puntenschalen”. Hij geeft een overzicht van de Binet-Simon schaal van 1911, van de Stanford revisie en uitbreiding der Binet schaal en van de punten-schaal van Yerkes en Bridges.

MONTESSORI OPVOEDING, 14 daagsch orgaan
van de Nederlandsche Montessori-Vereeniging.
Admin.: Mevr. F. de Vries-Viehoff, Den Haag.

Het Montessoriblad is frisch geschreven. Ieder, die de ontwikkeling van de Montessori-opvoeding in ons land wenscht te volgen, of zijn inzichten in de Montessori-beginselen wil verhelderen, zal goed doen zich op dit 14 daagsch blad te abonneeren. Ook aan de tegenstanders van deze beweging wordt voldoende ruimte gegeven hun bezwaren uiteen te zetten.

P. H. S.

OOGST VOOR DE KLEINTJES, 4 deeltjes,
door F. H. N. Bloemink, per deeltje f 0.50.
Uitgave G. B. v. Goor Zonen.

We kunnen deze boekjes ook voor onze scholen gerust aanbevelen. Voor wie graag eens wat nieuws heeft, maar ook om het oude aan te vullen, zijn ze zeer geschikt. Goede leesstof voor weinig gevorderden is er nog lang niet te veel. Het kleuren-procedé bevat ons minder. We zien liever de zwart-wit teekeningen, die Sijtje Aafjes b.v. op pag. 8 en 9 van het 1ste deeltje gaf, dan de meeste der gekleurde teekeningen. Wat echter niet wegneemt, dat ook onder de gekleurde prentjes wel zeer goede voorkomen.

H. J. J.

„HAGA'S” LEERMIDDELEN.

Bij de uitgeversmaatschappij „Haga” te Den Haag zijn eenige nieuwe leermiddelen uitgekomen, die naar 't mij voorkomt, in het bijzonder de aandacht verdienen van de onderwijzers bij het buitengewoon onderwijs.

I. Het vormenbordje. Dit is een nieuwe toepassing van het van ouds bekende hulpmiddel om figuren van uiteenloopende

vormen in te passen in overeenkomstige verdiepingen. De verdienste van deze uitgaaf is vooreerst de keuze van vormen. Deze zijn ten eerste enige eenvoudige meetkundige figuren, n.l., cirkel, driehoek, rechthoek en ten tweede enige afbeeldingen van eenvoudige voorwerpen, n.l. peer, appel, fles, ei en tol. Bij de meetkundige figuren trof mij de gelukkige gedachte om (behalve de cirkel) de vormen tweemaal te doen voorkomen en wel telkens in een andere stand. Wie in de praktijk met het vormenbord gewerkt heeft, zal onmiddellijk de betekenis daarvan voelen. In de tweede plaats staat dit vormenbord mij zo goed aan, omdat het in een handig formaat is gegeven in een keurige doos, terwijl de afwerking van de figuren buitengewoon nauwkeurig is, zodat ze om zo te zeggen volmaakt passen in de holten. Wie zelf voor eigen praktijk de vormenbordjes heeft gemaakt, hetzij van karton, hetzij met de figuurzaag uitgezaagd van hout, zal weten welk een zorgvuldige bewerking deze nauwkeurigheid vordert. Verder is het materiaal van uitstekende kwaliteit en de gezellige rode knopjes geven aan het geheel een fris aanzien. De prijs is franco per post f 3.30. Bij getallen van 10 of meer echter f 2.75 franco. Ik begrijpe eigenlijk niet goed, hoe men het smakelijke leermiddel voor deze prijs in de handel kan brengen.

II. De tafclklok. Deze bestaat uit een vierkante plaat van krimp vrij hout, (50 bij 50) donkerbruin gebeitst, gewast en in een stevige lijst gevat. Op het midden daarvan is draaibaar bevestigd een cirkelschijf eveneens van hout, waarop cijferkartons hangen, die tegenover de cijfers van de onderplaat worden gedraaid. Alle kartons kunnen afgenomen worden en hangen in elke stand loodrecht. Men begrijpt terstond, dat deze „klok” gebruikt kan worden: 1o. voor het aanleren van een bepaalde tafel, 2o. voor het vlug herhalen van een bepaalde tafel en 3o. voor het vlug herhalen van alle tafels door elkaar. Voor vlug klassikaal werk is het een uitnemend hulpmiddel en spaart heel wat geschrijf op het bord uit. Bovendien kan het leermiddel uitstekend dienst doen voor het optellen en aftrekken met getallen beneden 10, ook al weer voor het vlug klassikaal maken van een partij oefensommetjes. Een eenvoudig handleidingtje werkt een en ander nader uit. De prijs met 110 bijbehorende kartons is f 14.—.

III. Klassikale schoolkalender. Dit is een stevig schoolbord in lijst (45 bij 65) waarop aan de ene kant geschilderd zijn de dagen van de week met vakjes er achter in kalendervorm om er elke dag de datum te laten invullen. Jaartal, maand en aantal dagen per maand worden op de eerste van de maand ingevuld. De andere kant van het bord is als een gewoon schoolbord en kan b.v. uitstekend gebruikt worden om er bij het begin van de maand de verschillende verjaardagen

op te laten schrijven, die er in deze maand in de klas zullen voorkomen, of ook b.v. om er plaatjes, natuurvoorwerpen en tekeningen op aan te brengen, die het karakter van deze maand doen uitkomen. De prijs van dit bord is f 7.50 en de kwaliteit lijkt mij zeer solide. Aanvankelijk bevallen ons alle drie leermiddelen heel goed.

Arnhem, 20 Maart 1920.

A. J. SCHREUDER.

Vereenigingsleven.

Op de voorstellen tot reglementsherziening zijn de volgende amendementen ingekomen.

Voor een gemakkelijk overzicht worden de amendementen groepsgewijze ingedeeld.

Algemeene leden. De afd. 's-Gravenhage meent, dat de Algemeene leden niet mogelijk moeten zijn in een Ressort, waar een afdeeling is of gevormd kan worden en dat ook niet elk algemeen lid een stem moet uitbrengen op de Alg. Vergadering.

Vandaar de volgende amendementen:

Art. 6. Vervalle: «uitgezonderd zij, die bij de oprichting der afdeeling niet wenschen toe te treden». (Afd. Groningers zelfde amend.)

Art. 8. Toevoegen: «Elk ressort, dat 5 of meer leden telt vormt een afdeeling». (Afd. Rotterdam bijna eenzelfde amendement; afd. Groningen wenscht aan art. 7 toegevoegd te zien: «Een afdeeling moet minstens 4 leden tellen».)

Art. 9. Vervalle: «behoudens het bepaalde in art. 6», (Afd. Groningen zelfde amendement en wenscht «halfjaar» in «jaar» te veranderen.)

Art. 19, c. vervangen door: «c. minstens 5 algemeene leden gezamenlijk». (Afd. Groningen: «4 algemeene leden».)

Art. 24. c. wordt b; d. wordt c. en nieuw d.: «5 of meer algemeene leden hebben het recht gezamenlijk een afgevaardigde te zenden». (Afd. Groningen: «4 algemeene leden») onder c. (oud d.) vervalle het woord: «afdeelingen».

Art. 26. Verandere: «Aanwezige leden» in «stemmen».

Art. 27. 2e regel vervalle: «welk een afdeeling volgens art. 26 zendt».

Art. 31. 3e lid verandere: «een algemeen lid» in 5 of meer algemeene leden gezamenlijk». (Afd. Groningen «4 of meer».)

Hoofdbestuur. Ten opzichte van het H. B. acht de afdeeling 's-Gravenhage de volgende veranderingen wenschelijk, waardoor de bemoeiingen van het H. B. worden verminderd.

Art. 12. Vervalle; «en de verantwoording daarvan aan het H. B.»